

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 129/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen liittyen vetytalouden ja huoltovarmuuden edistämiseen

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Atte Harjanteen /vihr näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 129/2025 vp:

Aikooko hallitus edistää vetytaloutta ja huoltovarmuutta hankkimalla puhtaan vedyn jalosteita varmuusvarastoihin?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaan Suomi luo hyvät toimintaedellytykset kestäville investoinneille uusiutuvaan ja fossiilittomaan energiantuotantoon, energian varastointiin ja uusiin energiaratkaisuihin, kuten vetyyn. Tavoitteena on nostaa Suomi vetytalouden keskeiseksi tekijäksi ja tähdätä kymmenen prosentin osuuteen EU:n puhtaan vedyn tuotannosta ja vähintään samaan osuuteen vedyn jatkokäytöstä. Vetyyn perustuvia investointeja pyritään edistämään erityisesti huoltovarmuutta ja omavaraisuutta parantavissa sovelluksissa, kuten lannoitteiden ja synteettisten polttoaineiden valmistuksessa.

Hallitus on päivittänyt jakeluvelvoitelainsäädäntöä siten, että uusiutuvista ei-biologista alkuperää olevista polttoaineista (RFNBO) muodostuu oma alatavoitteensa. Vuodesta 2028 alkaen RFNBO-polttoaineiden vähimmäisosuus on 1,5 prosenttiyksikköä ja vuodesta 2030 alkaen 4 prosenttiyksikköä. Tämä ylittää EU:n RED III -direktiivin asettaman vähimmäistason ja on suunniteltu kannustamaan investointeja synteettisiin polttoaineisiin ja uusiutuvaan vetyyn.

Puhtaaseen vetyyn perustuvan ammoniakin tuotantoon ei ole vastaavia EU-tason tai kansallisia velvoitteita. Ammoniakki ei myöskään ole tuote, jota Suomessa tällä hetkellä varmuusvarastoidaan.

Hallitus on ottanut käyttöön investointien verokannustimen, joka kohdistuu suuriin, ilmastoneutraaliin talouteen tähtääviin investointeihin, mukaan lukien vedyn ja vetypohjaisten polttoaineiden tuotanto. Hyvitys on 20 prosenttia hyväksyttävistä investointikustannuksista, enintään 150 miljoonaa euroa yritystä tai konsernia kohden. Tukea voi hakea vuoden 2025 loppuun asti. Kevään 2025 kehysriihen yhteydessä linjattiin tukiohjelman jatkosta. Lisäksi hallitus on varannut 400 miljoonaa euroa käytettäväksi alkuvuonna 2025 avoinna olleeseen hakuun, jossa oli mahdollista

hakea avustusmuotoista rahoitusta teollisuuden vähähiilistämiseen ja energiatehokkuuden edistämiseen. Hallitus on myös tukenut energiatuella vetyinvestointihankkeita.

Puhtaan vedyn jalosteiden kuten sähköpolttoaineiden tai ammoniakin tuotanto on vielä pientä. Sähköpolttoaineet vähentävät liikenteen päästöjä, kun ne korvaavat fossiilisia polttoaineita. Mikäli sähköpolttoaineiden tuotanto ohjataan varmuusvarastoihin, se ei vähennä päästöjä. Toisaalta varmuusvarastoissa olevat fossiiliset polttoaineet eivät aiheuta päästöjä, koska niitä ei polteta.

Huoltovarmuuskeskus seuraa vetyyn liittyvää keskustelua käymällä vuoropuhelua vetytalouden toimijoiden kanssa. Vedyn tuotannon ja käytön nykyisessä mittakaavassa puhtaan vedyn jalosteiden varmuusvarastointi ei Huoltovarmuuskeskuksen esittämän arvion mukaan ole tällä hetkellä vielä tarkoituksenmukaista varautumista.

Helsingissä 9.5.2025

Elinkeinoministeri Wille Rydman

VN/12321/2025-TEM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: